

شعارها و وعده‌های روحانی در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ از نظر «ضرورت‌های ملی» و «نیازهای جاری کشور» کاملاً بجا، منطقی و عقلانی انتخاب شدند و او در طرح این آرمان‌ها، جانب صدق و درستی را رعایت کرده است. از همین رو بود که بخش عمده‌ای از ملت ایران، این وعده‌ها و عملی شدن آنها را برای حفظ کشور لازم تشخیص دادند و متعاقباً به او و وعده‌هایش رأی دادند.



محمد پرو

آیا واقعاً دولت دوازدهم می‌توانست تمام جنبه‌ها و آینده‌های محتمل برای برجام را پیش‌بینی کند؟ انصافاً چه کسی و چه نهادی در درون یا بیرون از کشور (در مقطع امضای برجام) می‌توانست تصور خروج امریکا از برجام و آغاز دور جدید تحریم‌ها و شروع دوره جدید فشار حداکثری را داشته باشد. به واقع، دولت چه کاری غیر از آنچه که

عملان انجام داد، باید صورت می‌داد؟!

مجمل کلام آنکه، آنچه که رفته و مسیری که در دولت یازدهم و دوازدهم طی شده، فرایند و روندی عقلانی و طبیعی بوده است. دولت دوازدهم در طرح شعارها، وعده‌ها و آرمان‌های خود و نیز در پیگیری و عملی کردن آنها دچار سوءتدبیر و ناکارآمدی و انحرافی نبوده است. دولت در میدان عمل و اجرا، بسیاری از وعده‌های خود را عملاً تحقق بخشیده و حداقل کارآمدی را داشته است.

نباید فراموش کرد که این دولت بعد از گذشت حدود دو سال از کارزار فشار حداکثری دولت ترامپ بخوبی از عهده رتنق و فتق امور برآمده و توانسته پایداری و انسجام ملی را حفظ کند و خدمات اساسی مردم را برآورده سازد. این دولت توانسته است در اوج فشارهای تحریمی امریکا و با حداقل منابع و با کارآمدی قابل قبولی، نیازهای مردم و کشور را برطرف نماید. دولت و هواداران آن و نیز

ملت ایران نباید از آبی که داده‌اند احساس پشیمانی کنند. همه باید با حداکثر امیدواری و خوشبینی به عبور از بحران‌های جاری فکر کنند. این ایده، مغزو هسته اصلی وعده‌های اولیه دولت یازدهم و دوازدهم بود که رئیس‌جمهوری به «درستی» و «امکان‌پذیری» آن اطمینان داشته است.

**نقطه ثقل وعده‌های روحانی  
«تدبیر صحیح» امور کشور و  
تولید امید، انگیزه و شور ملی برای  
ایرانیان بود. حالا نباید مرعوب  
شعارهای جریانات افراطی خارج  
از نظام یا گروه‌های رادیکال داخلی  
مبنی بر ناکارآمدی دولت در  
تحقق به وعده‌هایش شویم؛ چون  
این جماعت اساساً وعده‌های  
انتخاباتی رئیس‌جمهوری را  
قبول نداشته‌اند که حالا مدعی  
ناکارآمدی دولت در تحقق  
وعده‌هایش باشند**

دولتمردان و هواداران دولت نباید مرعوب شعارهای جریانات افراطی خارج از نظام یا گروه‌های رادیکال داخلی مبنی بر ناکارآمدی دولت در تحقق به وعده‌هایش شوند؛ چون این جماعت اساساً وعده‌های انتخاباتی رئیس‌جمهوری را قبول نداشته‌اند که حالا مدعی ناکارآمدی دولت در تحقق وعده‌هایش باشند.

به‌طور خلاصه می‌توان گفت که اولاً؛ شعارها و وعده‌های روحانی در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ از نظر «ضرورت‌های ملی» و «نیازهای جاری کشور» کاملاً بجا، منطقی و عقلانی بودند و او در طرح این آرمان‌ها، جانب صدق و درستی را رعایت کرده است. از همین رو بود که بخش عمده‌ای از ملت ایران، این وعده‌ها و عملی شدن آنها را برای حفظ کشور لازم تشخیص دادند و متعاقباً به او و وعده‌هایش رأی دادند. بنابراین، تا اینجا رفتار و کنش غیراخلاقی از سوی رئیس‌جمهوری رخ نداده است. اما نکته دوم اینکه، روحانی با درک عمیق شرایط سیاسی و گفتمانی کشور از اقتضائات و محدودیت‌های کشور و نظام آگاهی داشت و فردی بیرون از سیستم و ناآشنا با فرآیندهای تصمیم‌گیری در کشور نبود. روحانی شخصیت سیاسی منزوی، حاشیه‌ای و نابلد نسبت به پیچیدگی‌ها و ظرایف سیاست‌گذاری در کشور نیست و لذا وعده‌هایش دارای خاستگاهی واقع‌بینانه بوده است و از نظر اخلاقی، انحراف و اعوجاج و غشی در معامله‌ایشان با رأی‌دهندگان رخ نداده است.

سوم آنکه، دکتر روحانی تمام مساعی و تلاش خود را برای تحقق وعده‌هایش به خرج داده و موفق شد با توافقنامه برجام بخش مهمی از شعارهای خود را عملی کند. مردم ایران عمیقاً به کارآمدی و تأثیرگذاری برجام بر وضعیت معیشتی و اقتصادی خود و بهبود اوضاع کشور آگاهی و اعتقاد عمیق دارند و هنوز هم می‌دانند کلید بخش زیادی از مشکلات کشور در بهبود مناسبات بین‌المللی ایران با جهان خارج است.

به سخن دیگر، روحانی وعده‌هایی داده که بجا بوده و در عمل هم محقق شده‌اند اما اینکه اوضاع بین‌المللی بنابر عدم قطعیت‌هایی از جمله برآمدن ترامپ ناگهان بهم ریخت و با خروج از برجام موانع جدی و جدیدی برای ایران فراهم ساختند، بخش دیگری از داستان است که ربطی به وعده‌های رئیس‌جمهوری ندارد. در غیر این صورت و از موضعی غیرمنطقی و غیرمتعادل شاید انتظار آن باشد که دولت دوازدهم باید خروج امریکا از برجام را هم پیش‌بینی می‌کرد که انتظاری غیرمنطقی است.